

EUROOPA KOHTU OTSUS

17. juuli 1963*

Kohtuasjas 13/63,

Itaalia Vabariigi valitsus, esindaja: välisministeeriumi õigusosakonna juhataja professor Riccardo Monaco, keda abistas *Avvocato Generale dello Stato* asetäitja Pietro Peronaci, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis: Itaalia Vabariigi suursaatkond,

hageja,

versus

Euroopa Majandusühenduse Komisjon, esindaja: komisjoni õigusnõunik Alberto Sciolla-Lagrange, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis: Euroopa täitevorganite õigustalituse sekretäri Henri Manzanarès' kantselei, 2 place de Metz,

kostja,

mille esemeks on nõue tühistada 17. jaanuari 1963. aasta otsus (Euroopa Ühenduste Teataja, 13. veebruar 1963, lk 268 jj), millega anti Prantsuse Vabariigile luba võtta EMÜ asutamislepingu artikli 226 alusel kaitsemeetmeid Itaalia päritolu olmekülmikute ja teatavate varuosade impordi vastu,

EUROOPA KOHUS,

koosseisus: president A. M. Donner, kodade esimehed L. Delvaux ja R. Lecourt, kohtunikud Ch. L. Hammes, R. Rossi, A. Trabucchi ja W. Strauß (ettekandja),

kohtujurist: M. Lagrange,

kohtusekretär: A. Van Houtte,

on teinud järgmise

otsuse

* Kohtumenetluse keel: itaalia.

[...]

Põhjendused

I – Oluliste menetlusnõuete rikkumine

1. Itaalia valitsuse ärakuulamata jätmine

Hageja leiab, et komisjon oleks enne oma otsuse tegemist pidanud ta ära kuulama.

Antud juhtumi puhul ei ole tingimata vajalik kontrollida, millises ulatuses oleks selline eelnev nõupidamine olnud vajalik. Puudub vaidlus selle üle, et pärast telefonivestlusi Itaalia alalise esindajaga Brüsselis, millega tema kantseleid teavitati Prantsuse valitsuse taotlusest, saatis kostja nimetatud esindajale kirjalikult mitmeid taotlusega seotud küsimusi, millele ei vastatud. Kuna taotleja vaigis kuu aega, ei saa kostjale ette heita, et ta võttis vaidlusaluse otsuse vastu edasisi samme astumata.

Seetõttu tuleb käesolev kaebus tagasi lükata.

2. Ebapiisava põhjenduse kaebus

Hageja on esitanud rea kaebusi seoses sellega, et vaidlusaluse otsuse aluseks olev põhjendav osa ei vasta asutamislepingu artikliga 190 ette nähtud nõuetele ning väidab, et otsuse põhjenduste alusel ei ole võimalik piisavalt kindlaks teha, et asjassepuutuvate raskuste põhjustajaks on import Itaaliast.

Otsuses ei piiratud siiski üksnes erinevate impordimahtude vaatlusega, vaid võrreldi ka Itaalia toodete ning Prantsuse toodete ja teiste imporditud toodete hindu, mis otsuse kohaselt olid märkimisväärselt kõrgemad.

Ei ole õige väita, et otsuses oleks tulnud arvesse võtta ka tarbijatele kehtivate müügihindade erinevusi, kuna rakendatavate allahindluste tõttu ei ole selles etapis võimalik ühest järeldust teha ning raskusi tuleb hinnata tootjate kontekstis. Seetõttu oli tarvis arvesse võtta hulgimüüjatele kehtinud hindu. Ei olnud otstarbekas uurida, kas Prantsuse tootjate poolt hulgimüüjatele võimaldatud kasumimarginaal oli mõistlik või mitte, kuna tarvis oli kindlaks teha hinnavahe Prantsuse toote ja Itaalia toote vahel Prantsusmaa territooriumile sisenemisel, see tähendab hetkel, mil kõnealused kaks toodet on samal turul ning samas kaubandusetapis.

Hageja väite kohaselt tulnuks preambulis arvesse võtta seda, kas Itaalia tootjate poolt oma turustajatele Prantsusmaal võimaldatud suurem marginaal oli põhjendatud seetõttu, et viimaste suhtes kohaldati kõrgemaid makse. Kuna aga kõnealuses preambulis leitakse, et Itaalia toodete vabahind piiril ning Prantsuse toodete tehasehind erinevad 30% võrra, tulenes

sellest kostja arvates selgelt, et ükski muu asjaolu ei oleks suutnud tegelikkuses vähendada sellest protsendimäärast lähtuvat konkurentsieelist.

Hageja kaebab, et kostja jättis kindlaks tegemata, kas teiste eksportivate riikide tootjad pakuvad oma turustajatele Prantsusmaal samaväärset kasumit, mida saavad Itaalia toodete importijad. Ehkki preambulis märgitakse, et Itaalia hinnad ei olnud võrreldavad teistest riikidest imporditud toodete hindadega, viidatakse selles selgelt, et Itaalia toodete importijatel oli võimalik osta teistest importijatest odavamalt. Seetõttu oli hageja poolt nõutud viide mittevajalik.

Hageja väidab ekslikult, et otsuses võrreldakse Prantsuse toodangut kümne kuu lõikes ekspordi ja impordiga vastavalt seitsme ja kuue kuu lõikes; otsusele lisatud tabelis võrreldakse aga sarnaste perioodide andmeid.

Lõpetuseks leiab hageja, et Prantsuse ja Itaalia hindade erinevust käsitlev preambuli lõik on ebaselge ning põhineb ebatäpsetel andmetel. Põhjendamise seisukohalt on kõnealune sõnastus piisavalt selge, kuna selles on selgel viisil esitatud andmed, mida kostja veenvaks pidas.

Neil asjaoludel tuleb ebapiisava põhjenduse kaebus tagasi lükata.

II – Volituste ületamine

Hageja kaebab, et komisjon kasutas oma artikli 226 kohaseid volitusi artiklis 91 sätestatud dumpinguvastaste abinõude rakendusallasse kuuluva tulemise saavutamiseks. Vaidlusaluses otsuses või kostja tegevuses pole aga ühtki aspekti, mis võimaldaks kõnealust otsust käsitada maskeeritud dumpinguvastase abinõuna, kuna dumpingu kohta polnud kaebust esitatud. Asjaolu, et vaidlusalune tollimaks oli piiratud kehtivusajaga ning seda järk-järgult vähendati, ei sobi kokku dumpinguvastase meetmega, mida oleks tulnud kohaldada vastustatava tegevuse toimumisaja alusel, mida ei ole üldjuhul võimalik prognoosida. Seetõttu tuleb siinne kaebus tagasi lükata.

III – Asutamislepingu rikkumine

1. „Majandussektori” mõiste

Hageja väidab, et Prantsusmaa külmikutööstus ei ole „majandussektor” artikli 226 tähenduses. Konkreetse kauba tootmine võib moodustada kõnealuse „sektori”, kui see kaup üldtunnustatud ettekujutuse kohaselt erineb selgelt teistest seonduvatest toodetest. Need tingimused on antud juhul täidetud.

2. Kompressorite maksustamine

Puudub vaidlus selle üle, et kompressorite valdkonnas ei esinenud ühtki neist raskustest, mille kostja tegi kindlaks komplekteeritud külmikute valdkonnas. Kostja on aga väitnud, et

oli vajalik vältida kauplemise kõrvalesuunamist ning juhib tähelepanu, et kompressorite paigaldamine külmikutele, millel need puuduvad, on ülilihtne toiming. Lisaks kinnitas hageja ise, et Itaalia toodete Prantsusmaale importijad peavad võtma vastutuse müüdüd toodete remontimise eest. Seetõttu näib olevat tõenäoline, et nad on ka kompressorite paigaldamiseks piisavalt hästi varustatud ning selleks pole tarvis luua uusi tehaseid. Seega ei ole hageja tõendanud, et kauplemise kõrvalesuunamist püüti vältida põhjendamatult. Seetõttu tuleb sinne kaebus tagasi lükata.

3. Mõiste „raskused, mis võivad olla püsivad” kohaldamine

Asutamislepingu artikli 226 lõike 1 kohaselt võib anda loa kaitsemeetmeteks, kui mõnes majandussektoris tekib tõsiseid raskusi, mis võivad olla püsivad.

(a) Kostja esitatud andmed, mis näitavad Prantsusmaa toodangu vähenemist aastatel 1961–1962 ning impordi suurenemist Prantsusmaale samal ajavahemikul – arvandmed, mida kaebaja ei ole vaidlustanud – võimaldavad iseenesest järeldada, et kõnealused raskused olid olemas. Samas tuleks uurida, kas hageja toodud väited on sobivad selle eelduse ümberlukkamiseks.

(b) Hageja märgib, et Prantsusmaa 1962. aasta toodangust, mille suurus oli 265 000 seadet, ei piisanud siseturu nõudluse rahuldamiseks. See väide ei puutu asjasse. Nimetatud asjaolu ei pruugi näidata ebapiisavat tootmisvõimsust, vaid selle võis samavõrd tingida see, et just import põhjustas Prantsusmaa toodangu languse.

(c) Järgmiseks püüab hageja näidata, et Prantsusmaa 1962. aasta toodangust oli aasta lõpuks müümata kõige rohkem umbes 8000 külmikut. Ent kui kasutada hageja arvutusmeetodit ning asendada selles esialgsed arvud nende arvudega, millega mõlemad pooled ärakuulamisel nõustusid (väheolulised erimeelsused välja arvatud), saame tulemuseks arvu vahemikus 48 000 – 57 000. Arvesse tuleb võtta mitte üksnes 1962. aasta olukorda, vaid eelkõige arenguid, mis on toimunud alates kaubanduse liberaliseerimisest. Selles valguses ilmneb täielikult ka tootjate varude märkimisväärne suurus 1961. ja 1962. aasta lõpul (vastavalt 145 000 ja 193 000) ning nende kahe arvu erinevus. Hageja on seisukohal, et varudesse kogunenud mudelid olid moraalselt aegunud. Kriis jaemüügi tasandil võib aga samavõrd tuleneda ka asjaolust, et tootjal ei õnnestu realiseerida eelmiste aastate toodangut. Lõpetuseks eeldatakse hageja väites, et 1962. aastal müüdüd Prantsusmaa tooted olid pärit üksnes sellesama aasta toodangust, mida aga ei ole tõendatud.

(d) Lõpetuseks on pooled eri meelt selles osas, kas Prantsusmaa tootjate poolt vahetult enne vaidlustalust otsust tehtud hinnaalandus kehtis kõikide või suurema osa toodete suhtes, nagu usub taotleja, või üksnes väikese osa toodete suhtes. Taotleja väide, kui eeldada, et see on tõene, pigem kinnitab „tõsiste raskuste” olemasolu, kuna on ilmne, et tootjatepoolne märkimisväärne omaalgatuslik hinnaalandus võib olla tiheda konkurentsi näitaja. Lisaks, kuigi artikli 226 eesmärk on võimaldada raskustes sektoril end ühisturuga kohandada, eeldatakse selles, et asjassepuutuvatel isikutel on võimalik toetada komisjoni meetmeid

omapoolsete jõupingutustega. Seetõttu ei välista taoliste jõupingutuste tegemine „tõsiste raskuste” olemasolu.

(e) Seega ei ole tõendatud, et kostja oleks „tõsiste raskuste” mõistet kohaldanud õigusvastaselt. Neil asjaoludel peab kohus käesoleva kaebuse tagasi lükkama.

4. Diskrimineerimine

(a) Hageja kaebab, et otsusega rikuti õigusvastaselt mittediskrimineerimise põhimõtet, andes Prantsuse valitsusele loa kehtestada eritollimaks üksnes Itaalia toodetele, jättes aga kõrvale teistest ühenduse riikidest või kolmandatest riikidest pärit sarnased tooted.

Võrreldamatute olukordade erinev käsitlemine ei anna automaatselt alust järeldada, et tegemist on diskrimineerimisega. Näilik vormiline diskrimineerimine võib seetõttu tegelikkuses olla sisuline mittediskrimineerimine. Sisulise diskrimineerimise puhul käsitletak sarnaseid olukordi erinevalt või erinevaid olukordi sarnaselt.

(b) Lisaks, kuna komisjonil ei ole lubatud sekkuda rohkem, kui on „tingimata vajalik”, tuleb lubada tal sekkuda üksnes nende nähtuste osas, mis on asjassepuutuvate raskuste põhjuseks. Pealegi on komisjon kohustatud eelistama „selliseid meetmeid, mis kõige vähem häirivad ühisturu toimimist”. Sellega seoses peab ta kahtluse korral arvesse võtma, et turu „ühist” iseloomu kahjustatakse vähem, kui asutamislepingu normidest kaldutakse kõrvale üksnes kahe liikmesriigi vaheliste suhete raames. Pealegi võib äsja tagasi lükatud väide ise soodustada diskrimineerimist, milleks võib sama hästi olla ka erinevate olukordade ühetaoline käsitlemine. Lõpetuseks on komisjonil kaitsemeetmeteks luba andes pigem õigus teha vahet ühisturu riikidel kui ettevõtetel, eeldades et niisuguseks vahetegemiseks on piisavalt alust. Selline olukord tekib juhul, kui on võimalik kindlaks teha, et konkreetses riigis on hinnatase selgelt erinev teiste riikide hinnatasemest.

(c) Seepärast on vaja kindlaks teha, kas käesoleva juhtumi asjaolud õigustavad kaitsemeetmete piiramist üksnes Itaalia impordiga.

Kostja käsitas Prantsusmaa raskuste põhjusena „Itaalia Vabariigist pärineva impordi ülisuurt kasvu” ning määras seetõttu kaitsemeetmed üksnes Itaalia toodetele. Otsuse ja valitud meetme põhjendamiseks kasutas komisjon eelkõige asjaolu, et ühelt poolt kolmandatest riikidest pärineva impordi maht „ei ole ebaharilikul määral kasvanud” ning seetõttu „ei suuda see takistada Prantsusmaa kõnealuse sektori ümberkorraldamist” ning teiselt poolt teistest riikidest imporditavate toodete hind „ei erine märkimisväärselt sarnaste Prantsuse toodete hinnast ning ehkki impordimahtude kasv on olnud suurem, ei käsitata seda ebaharilikuna”. Kohtule esitatud tõenditest ei selgu, et komisjoni kõnealune hinnang oleks selgelt ebaõige. Puudub vaidlus selle üle, et import teistest riikidest on väike. Ei ole tõendatud, et ekslik oleks komisjoni väide, mille kohaselt teistest liikmesriikidest pärit toodete hind ei erinenud olulisel määral sarnaste Prantsuse toodete hinnast. Seepärast võis komisjon pärast kõnealust võrdlust teistest liikmesriikidest pärit impordi mahuga (mida ta ei käsitanud ebaharilikuna) jõuda

järeldusele, et Itaalia päritolu impordi ülisuur kasv on otsuse esemeks oleva konkreetse meetme jaoks piisav põhjus.

(d) Kõiki eespool toodud kaalutlusi silmas pidades võib järeldada, et vaidlusaluse otsuse preambuli lõigud 6–11 põhjendavad tollimaksu kehtestamist üksnes Itaalia toodetele. Seetõttu tuleb diskrimineerimisalane kaebus tagasi lükata.

5. Kaebus olulise eksimuse kohta hinnaerinevuste arvutamisel

Otsuses on öeldud, et „Itaalia külmikute liitri keskmise vabahinna piiril ja sarnaste Prantsuse seadmete liitri keskmise hinna hulгимүүги etapis”, st tehasehinna, nagu kostja kohtumenetluse käigus selgitas, erinevus „oli 30% Itaalia vabahinnast Prantsusmaa piiril, samas kui olemasolev kaitseotstarbeline tollimaks on maksimaalselt 7,5%”. Hageja leiab, et komisjon oleks pidanud arvesse võtma ka muid asjaolusid, mis oleksid kõnealust erinevust oluliselt vähendanud.

(a) Hageja ei vaidlusta kostja esitatud arvandmeid, mis käsitlevad hulгимүүјатelt küsitud Prantsuse hinda (2946 Prantsuse franki) ja Itaalia vabahinda piiril (2245 Prantsuse franki), millest nähtuvalt on aritmeetiline erinevus koguni 31,2%. Selle asemel võrdleb ta üksnes kostja valitud arvutusmeetodit teise arvutusmeetodiga, mille aluseks on vastavad allahindlused. Ei ole aga tõendatud, et see arvutusmeetod oleks antud olukorras sobivam ja täpsem komisjoni valitud meetodist. Tegelikult ei saa kostjat kritiseerida seetõttu, et ta kasutas kõige olulisemaid ja kõige selgemaid hinnaandmeid. Lisaks ei ole hageja mingil viisil selgitanud või täpsustanud, kuidas Prantsuse toodete tehase väljalaskehindade ja Itaalia toodete Prantsusmaa territooriumile sisenemise hindade vaieldamatu erinevus hiljem allahindluste rakendamise tagajärjel väheneb. Ka ei ole ta märkinud, millisel alusel ta on kõnealused allahindlused välja arvutanud.

(b) Et tõendada eriliste maksude olemasolu, mida Itaalia toodete turustajad peavad tasuma, esitab hageja üksnes mõningaid arvandmeid kahe importiva ettevõtte bilansist. Neil arvandmetel puudub aga tõendusjõud. Esiteks on need arvutatud kõnealuste ettevõtete käibe alusel ja seega on neid raske võrrelda hulгимүүјат poolt tegelikult makstavate hindadega, mis on antud juhul ainsaks küsimuseks. Teiseks jääb kõnealuste andmete puhul täiesti lahtiseks küsimus, kas Prantsuse toodete turustajate bilanss sisaldab võrreldavaid kandeid. Lõpetuseks moodustavad tõendina esitatud bilansikannetest olulise osa „täiendavad ärikulud” ning niisugune väljendusvorm on liiga üldine, et sellest mingeid järeldusi teha.

Eespool toodud põhjustel tuleb käesolev kaebus tagasi lükata.

Kohtukulud

Euroopa Kohtu kodukorra artikli 69 lõike 2 kohaselt on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud. Kuna selles kohtuasjas jäeti kõik hageja nõuded rahuldamata, tuleb kohtukulud temalt välja mõista.

Esitatud põhjendustest lähtudes,
võttes arvesse menetlusdokumente,
kuulanud ära ettekandja-kohtuniku ettekande,
kuulanud ära poolte kohtukõned,
kuulanud ära kohtujuristi ettepaneku,
võttes arvesse Euroopa Majandusühenduse asutamislepingu artikleid 173, 190 ja 226,
võttes arvesse protokollil Euroopa Majandusühenduse Kohtu põhikirja kohta,
võttes arvesse Euroopa Kohtu kodukorda, eelkõige artikli 69 lõiget 2,

EUROOPA KOHUS

otsustab:

1. Jätta hagi põhjendamatus tõttu rahuldamata.

2. Mõista kohtukulud välja hagejalt.

Donner

Delvaux

Lecourt

Hammes

Rossi

Trabucchi

Strauß

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 17. juulil 1963 Luxembourgis.

Kohtusekretär

President

A. Van Houtte

A.M. Donner